

Ανοιχτή Κοινωνία

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ Μ.Κ.Ο. ΚΙΝΗΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΓΙΑ ΜΙΑ ΑΝΟΙΧΤΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ • ΝΟ.88• ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2013

Ανταγωνιστικότητα και Εξωστρέφεια για την Ανάπτυξη

ΠΑΡΟΧΟΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Τοῦ Γραφείου
ΚΕΜΠΑ
Αριθμός Δελτίου
5323

ΚΩΔΙΚΟΣ: 018430

ΚΙΝΗΣΗ
ΠΟΛΙΤΩΝ
ΓΙΑ ΜΙΑ ΑΝΟΙΧΤΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

για μια Ανοικτή Κοινωνία

Διοικητικό Συμβούλιο

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Στέφανος Γερουλιάνος

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Παναγιώτης Πικραμμένος

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Νίκος Φραγκάκης

ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Σπύρος Φραγκούλης

ΕΙΔΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Γιώργος Βεϊνόγλου

ΤΑΜΙΑΣ

Ιωάννης Σουφλής

ΑΝΑΠΛ. ΤΑΜΙΑΣ

Ευστάθιος Λοϊζος

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Λίτσα Παναγιωτοπούλου

ΕΠΙΤΙΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Θεόδωρος Παπαλεξόπουλος

ΜΕΛΗ (με αλφαβητική σειρά)

Ιωάννης-Αλέξιος Ζέπος

Ηλίας Κατσούλης

Αντώνης Παπαγιαννίδης

Ιωάννης Παπαδόπουλος

Βασίλης Ράπανος

Ίων Σιώτης

Τρίμηνη Ενημερωτική έκδοση

Ιδιοκτήτης:

ΚΙΝΗΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ

Εκδότης - Διευθυντής:

Σπύρος Φραγκούλης

Υπεύθυνος Έκδοσης

Ευστάθιος Λοϊζος

Σχεδιασμός / Παραγωγή Εντύπου:

REM DESIGN

Κίνηση Πολιτών για μια Ανοικτή Κοινωνία

Ευφρονίου 5-7, 11634 Αθήνα

τηλ. 210 7220 063

fax: 210 7220 475

e-mail: kinpol@otenet.gr

url: <http://www.kinisipoliton.gr>

ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΕΩΝ

Οι Τομείς Δράσεων της Κ.Π. στελεχώνονται ως εξής:

ΘΕΜΑΤΑ ΕΘΝΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Ιωάννης-Αλέξιος Ζέπος, Παναγιώτης Πικραμμένος

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Παναγιώτης Πικραμμένος, Νίκος Φραγκάκης,
Σπύρος Φραγκούλης

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Γιώργος Βεϊνόγλου, Ευστάθιος Λοϊζος,
Λίτσα Παναγιωτοπούλου, Θεόδωρος Παπαλεξόπουλος,
Ιωάννης Σουφλής

ΠΑΤΑΞΗ ΤΗΣ ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑΣ

Βασίλης Ράπανος, Ιωάννης Σουφλής, Ίων Σιώτης

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Βασίλης Ράπανος, Ιωάννης Σουφλής, Ίων Σιώτης

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Γιώργος Βεϊνόγλου, Αντώνης Παπαγιαννίδης,
Λίτσα Παναγιωτοπούλου

ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Στέφανος Γερουλιάνος, Ηλίας Κατσούλης, Βασίλης
Ράπανος

ΥΓΕΙΑ

Στέφανος Γερουλιάνος, Ιωάννης Παπαδόπουλος

ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ

Ιωάννης Παπαδόπουλος

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Γιώργος Βεϊνόγλου, Λίτσα Παναγιωτοπούλου

ΕΡΕΥΝΑ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Ίων Σιώτης

Στηρίζουμε την προσπάθεια για ένα ευνοούμενο κράτος

Η Ελλάδα διανύει μια από τις πιο δύσκολες εποχές της σύγχρονης ιστορίας της.

Είναι θλιβερή η διαπίστωση ότι ο δημόσιος τομέας δυσλειτουργεί σχεδόν παντού, από τη δημόσια διοίκηση μέχρι την παιδεία και από την υγεία μέχρι τη δικαιοσύνη.

Ακόμη πιο θλιβερό είναι το σύνθημα φαινόμενο του άνωθεν αρνητικού παραδείγματος από τον δημόσιο βίο. Ενδεικτικά αναφέρουμε τις περιπτώσεις μη εφαρμογής του Νόμου από το ίδιο το Κράτος ή και της ηθελημένης αυτό-εξαίρεσής του. Και ας μη λησμονήσουμε τις αντιλήψεις περί ήθους ...

Οι διαπιστώσεις αυτές όμως, όσο αναγκαίες και να είναι, προφανώς δεν αρκούν. Χρειάζονται και συγκεκριμένες προτάσεις, εφικτές και αποτελεσματικές, που, εάν τύχουν γενικότερης επιδοκίμασής, θα προβληθούν στη συνέχεια σαν απαίτηση της κοινωνίας.

Αυτή την προσπάθεια καταβάλλει συστηματικά η Κίνηση Πολιτών. Χρειαζόμαστε ωστόσο την ανταπόκριση και στήριξη των μελών μας.

Η Κίνηση Πολιτών προκειμένου να διατηρήσει την πολυφωνία και την ανεξαρτησία της, συντηρείται από τις συνδρομές των μελών και τις δωρεές των φίλων/υποστηρικτών, οι οποίες είναι απαραίτητες για τη βιωσιμότητά της.

Υπενθυμίζουμε ότι η ετήσια συνδρομή ανέρχεται στο ποσό των 60€ και ότι το Σωματείο μας έχει ενταχθεί στο άρθρο 9 του νόμου 2238/94 που αφορά στην έκπτωση από τον φόρο εισοδήματος των χρηματικών ποσών τα οποία καταβάλλονται προς αυτό λόγω δωρεάς.

Για διευκόλυνσή σας, σας γνωρίζουμε ότι μπορείτε να καταθέσετε το ποσό στον λογαριασμό της Alpha Bank, IBAN: GR 520 140 3620 3620 0210 1044373, στο ταχυδρομείο ή να επικοινωνήσετε μαζί μας ώστε να μεριμνήσουμε για την είσπραξή του.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νο.88

Απρίλιος • Μάιος • Ιούνιος 2013

- 03** ΣΤΗΡΙΖΟΥΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ
ΓΙΑ ΕΝΑ ΕΥΝΟΟΥΜΕΝΟ ΚΡΑΤΟΣ
- 04** ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
- 07** ΓΙΑΤΙ ΔΥΣΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ Η ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ;
- 10** ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ
ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΗΣ
- 12** ΜΕΡΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ
- 14** ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ
- 16** • ΝΗΣΙΔΕΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ 2013 -
Η ΕΛΛΑΔΑ ΠΟΥ ΘΕΛΟΥΜΕ -
• ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ

Φίλοι - Υποστηρικτές

Νίκος Εμπέογλου
Σπύρος Κοκοτός
Πάυλος Κοντέλλης
Νίκος Στασινόπουλος
Χάρης Κυνηγός
Καίτη Κυριακοπούλου
Βασίλειος Φουρλής

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ Α.Ε.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ - ΧΡ. ΑΛΑΜΑΝΤΙΑΔΗΣ Α.Ε.

Χορηγός Επικοινωνίας:

Χρυσός
οδηγός
www.xo.gr

Ανταγωνιστικότητα και Εξωστρέφεια για την Ανάπτυξη

Απαιτούνται ριζικές μεταρρυθμίσεις στο κράτος, τη διοίκηση και τη φορολογία και ένα πρόγραμμα παραγωγικής ανασυγκρότησης που θα συμπληρώσουν τις αποκρατικοποιήσεις και τις διαρθρωτικές αλλαγές που υλοποιούνται. Απαραίτητα στοιχεία για την ανάπτυξη είναι και το άνοιγμα της οικονομίας στις ξένες επιχειρήσεις και η διευκόλυνση των επενδύσεων με την άρση των περιορισμών στην επιχειρηματικότητα. Μόνο τότε η Ελλάδα θα αξιοποιήσει το εξαιρετικά υψηλό και ανεκμετάλλευτο δυναμικό της.

Πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη 11 Απριλίου 2013, η 7η κατά σειρά συζήτηση στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών με θέμα, «**Ανταγωνιστικότητα και Εξωστρέφεια: Προϋποθέσεις για την Οικονομική Ανάπτυξη**», του κύκλου υπό τον γενικό τίτλο: «Ελλάδα: Μεταρρυθμίσεις, Ρήξεις, Τομές». Την εκδήλωση διοργάνωσαν το ΙΟΒΕ, το ΕΛΙΑΜΕΠ, η Kantar, η Κίνηση Πολιτών και η Διεθνής Διαφάνεια-Ελλάς, σε συνεργασία με το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, στο πλαίσιο του προγράμματος Megaron Plus.

Στη συζήτηση συμμετείχαν οι: **Γιάννης Δραγασάκης**, Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ και Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής, **Σπύρος Θεοδωρόπουλος**, Διευθύνων Σύμβουλος της CHIPITA S.A. και Μέλος του Δ.Σ. του ΣΕΒ, **Martin Knapp**, Συντονιστής του «έργου Ευρωζώνη» της Ένωσης Γερμανικών Επιμελητηρίων Βιομηχανίας και Εμπορίου (DIHK) και τ. Γενικός Διευθυντής του ΕλληνοΓερμανικού Εμπορικού Επιμελητηρίου, και **Μιχαήλ Μασουράκης**, Ανώτερος Διευθυντής Οικονομικών Μελετών του Ομίλου της Alpha Bank. Τη συζήτηση συντόνισε ο **Νίκος Βέττας**, Καθηγητής του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

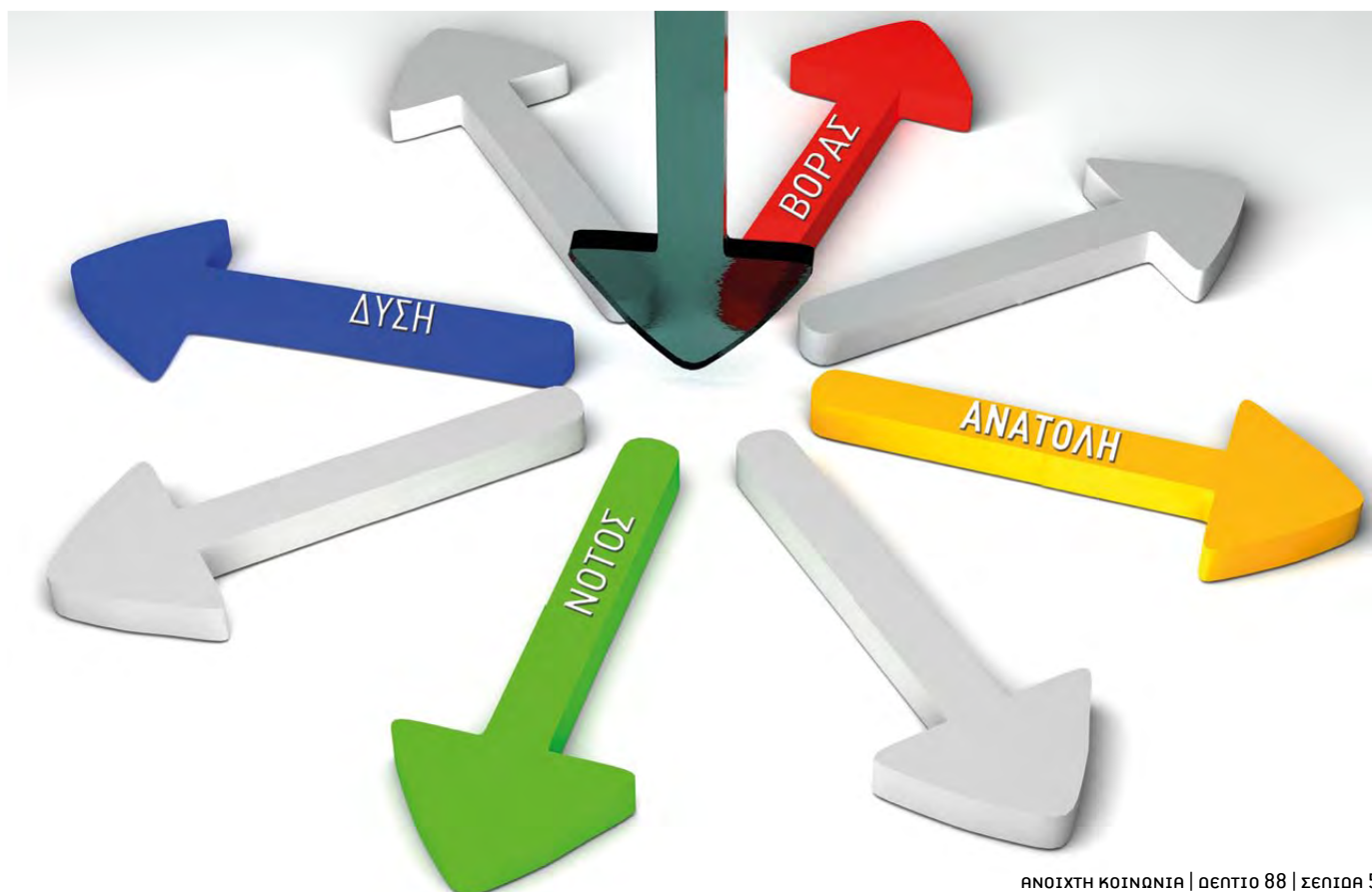
Κηρύσσοντας την έναρξη της εκδήλωσης, ο Καθηγητής Βέττας σημείωσε ότι η δρομολόγηση πορείας ανάπτυξης είναι το μείζον και επείγον ζητούμενο για την ελληνική οικονομία. Υπάρχει πλέον σχεδόν γενική κατανόηση για το ότι αυτή η ανάπτυξη δεν μπορεί να στηρίζεται σε διευρυνόμενο δανεισμό και ότι πρέπει να επιτευχθεί στο πλαίσιο μιας δημοσιονομικής σταθερότητας. Δεν είναι όμως εξίσου σαφές πώς θα φτάσει η οικονομία στο απαιτούμενο επίπεδο εξωστρέφειας και ανταγωνιστικότητας και πόσο σύντομα είναι αυτό εφικτό.

Ο **κ. Knapp** αναφέρθηκε στην ανάγκη να ξαναβρεθεί ένας

τρόπος επικοινωνίας μεταξύ του Νότου και του Βορρά της Ευρώπης. Για τον σκοπό αυτό, πρέπει και οι δυο πλευρές να κάνουν ορισμένες παραδοχές σχετικά με τις συνθήκες λειτουργίας της παγκόσμιας αγοράς αγαθών, υπηρεσιών και χρήματος. Έτσι, ο ευρωπαϊκός Νότος πρέπει να αναγνωρίσει πως η Ευρώπη βρίσκεται σε έναν σκληρότατο ανταγωνισμό με άλλες ηπείρους που παρουσιάζουν ευνοϊκότερες συνθήκες για επιχειρηματική δράση. Παράλληλα, σημείωσε ο κ. Knapp, ο Βορράς πρέπει να καταλάβει πως οι -αναγκαίες κατά τα άλλα- μεταρρυθμίσεις στις οικονομίες του Νότου δεν θα φέρουν αυτόματα την ανάπτυξη, αν δεν δοθεί παράλληλα η δέουσα προσοχή στην επιβίωση των επιχειρήσεων που ανήκουν στον υγιή πυρήνα της πραγματικής οικονομίας της Νότιας Ευρώπης.

Στην εισήγησή του, ο **κ. Δραγασάκης** τόνισε ότι το ζητούμενο δεν είναι η εξωστρέφεια ενός οικονομικού συστήματος που έχει χρεοκοπήσει αλλά η αντικατάστασή του με ένα νέο υπόδειγμα δίκαιης, αλληλεγγύης και βιώσιμης ανάπτυξης. Η εξωστρέφεια δεν μπορεί να υπάρξει, τόνισε, μόνο ως υπόθεση κάποιων επιχειρήσεων αλλά ως έκφραση της συνολικής δυναμικής της οικονομίας και ως αποτέλεσμα της συνεργείας κράτους – αγορών και κοινωνίας. Στο πλαίσιο αυτό, σημείωσε, απαιτούνται και νέες, συλλογικές και κοινοπρακτικές μορφές, αναβάθμιση της θέσης και του ρόλου της εργασίας και δίκαιη κατανομή των αποτελεσμάτων της ανάπτυξης. Σύμφωνα με τον κ. Δραγασάκη, η εξωστρέφεια και γενικότερα το νέο υπόδειγμα δίκαιης και βιώσιμης ανάπτυξης απαιτούν:

- ριζικές μεταρρυθμίσεις στο κράτος, το πολιτικό σύστημα, τη διοίκηση, τη φορολογία
- ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα παραγωγικής ανασυγκρότησης καθώς και

- ανάκτηση της εσωτερικής αγοράς και μια ανταγωνιστικότητα που θα στηρίζεται όχι στη μείωση των μισθών αλλά στην αναβάθμιση της παραγωγικότητας της εργασίας, μέσω της εκπαίδευσης, της αποκατάστασης συλλογικών εργασιακών δικαιωμάτων των εργαζομένων, της έρευνας, της καινοτομίας και των υποδομών.

Παράλληλα, απαιτούν ένα τραπεζικό σύστημα το οποίο θα υπηρετεί την κοινωνία και την πραγματική οικονομία. Η σημερινή πολιτική των μνημονίων, τόνισε ο κ. Δραγασάκης, όχι μόνο δεν δημιουργεί τις παραπάνω προϋποθέσεις, αλλά καταστρέφει και τις βάσεις της μελλοντικής ανάπτυξης. Γι' αυτό, ιδιαίτερα μετά τις εξελίξεις στην Κύπρο, καθίσταται επείγουσα ανάγκη για συνολικό επανασχεδιασμό της πολιτικής που ασκείται στη χώρα μας ως προϋπόθεση για την αποτροπή ακόμη μεγαλύτερων καταστροφών. Καταλήγοντας, υπογράμμισε ότι χρειάζεται μια πολιτική που θα εμπνεύσει και θα κερδίσει την εμπιστοσύνη της κοινωνίας και του κόσμου της εργασίας, ο οποίος αποτελεί και τη βασική δύναμη εξόδου από την κρίση.

Ο κ. **Μασουράκης**, στη συνέχεια, υποστήριξε ότι η αντοχή της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας στη συνεχιζόμενη λιτότητα δεν μπορεί να θεωρείται δεδομένη χωρίς την εδραίωση προοπτικών ανάπτυξης. Η εφαρμογή του Μνημονίου, τόνισε, είναι αναγκαία αλλά όχι ικανή συνθήκη. Για την ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας με άξονες την ανταγωνιστικότητα και την εξωστρέφεια, πέραν της εσωτερικής υποτίμησης, των αποκρατικοποιήσεων και των διαρθρωτικών αλλαγών που υλοποιούνται, απαιτείται και το άνοιγμα της οικονομίας στις ξένες επιχειρήσεις και κεφάλαια, η διευκόλυνση των επενδύσεων με

την άρση των περιορισμών που θέτει το χωροταξικό στην επιχειρηματικότητα και η άσκηση αυτόνομης αναπτυξιακής πολιτικής σε περιφερειακό επίπεδο, μακριά από τον εναγκαλισμό του κράτους. Υπό προϋποθέσεις, σημείωσε ο κ. Μασουράκης, η Ελλάδα μπορεί να γίνει ευρωπαϊκός κόμβος υψηλής ποιότητας διαβίωσης, αναψυχής και εργασίας ανθρώπων υψηλού εισοδηματικού και μορφωτικού επιπέδου, εάν δοθεί έμφαση στην ανάπτυξη υποδομών, περιλαμβανομένων εστιών καινοτομίας, με τον ιδιωτικό τομέα σε πρωταγωνιστικό ρόλο. Καταλήγοντας, υπενθύμισε ότι η επίτευξη του αυτονότου στην Ελλάδα, κατά παγκόσμια πρωτοτυπία και αποκλειστικότητα, τελεί υπό την αίρεση της πολιτικής συνεννόησης.

Ο κ. **Θεοδωρόπουλος**, τόνισε την ανάγκη κινητοποίησης των δημιουργικών και παραγωγικών δυνάμεων της χώρας. «Αυτό που πρέπει να κάνουμε όλοι οι Έλληνες επιχειρηματίες είναι να δημιουργήσουμε προκοπή. Να δημιουργήσουμε Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν. Να δουλέψουμε πιο πολύ, πιο σκληρά, πιο δημιουργικά. Και να βοηθήσουμε, στο μέτρο του δυνατού για τον καθένα μας, να ξαναχτίσουμε την οικονομία μας και κατ' επέκταση την πατρίδα μας. Γιατί αν μην γελιόμαστε χωρίς ισχυρή οικονομία δεν υπάρχει ισχυρή πατρίδα, που μπορεί να προστατεύσει τη χώρα και τον λαό της». Ο κ. Θεοδωρόπουλος υπογράμμισε ότι μια σύγχρονη επιχείρηση προκειμένου να μπορεί να αναπτυχθεί η ίδια και κατά συνέπεια να συμβάλει στην ανάπτυξη της οικονομίας μας πρέπει να διαθέτει ικανό και εκπαιδευμένο ανθρώπινο δυναμικό, επαρκή κεφάλαια, ανταγωνιστικό κόστος αλλά και επιχειρηματική δεινότητα των διοικούντων. Σημείωσε ότι παραμένει συγκρατημένα αισιόδοξος. Όχι γιατί δεν υπάρχουν δυσκολίες, οι οποίες θα διατηρηθούν για πολύ καιρό ακόμη, αλλά διότι η ελληνική κοινωνία δείχνει να ξεπερνά το πρώτο σοκ, δείχνει να αντιλαμβάνεται ότι δεν είναι μια πρόσκαιρη δυσκολία, αλλά ένα βαθύ συστημικό πρόβλημα του τρόπου που ζήσαμε επί δεκαετίες. «Και ο καθένας χωριστά αλλά και όλοι μαζί προσπαθούμε να ανασυνταχθούμε, να βρούμε νέους δρόμους, να αναβιώσουμε πρακτικές και επαγγέλματα που ξεχάσαμε, να επαναπροσανατολίσουμε τους στόχους μας μακριά από την καρέκλα του δημοσίου υπαλλήλου, να δημιουργήσουμε ξανά δουλειές και προκοπή παράγοντας προϊόντα ή ιδέες».

Κλείνοντας και συνοψίζοντας τη συζήτηση, ο Καθηγητής **Βέττας** ανέφερε ότι η Ελληνική οικονομία έχει ένα εξαιρετικά υψηλό δυναμικό, με ανεκμετάλλευτο ανθρώπινο κεφάλαιο και παραγωγικούς πόρους. Η κρίση θα έπρεπε να έχει κάνει σαφές προς όλους ότι η πορεία σταθεροποίησης και ανάπτυξης προϋποθέτει την απάλειψη σημαντικών στοιχείων παθογένειας που χαρακτήριζαν την ελληνική οικονομία για δεκαετίες. Ενώ η δημοσιονομική εξυγίανση είναι απαραίτητη, ώστε να εμπεδωθεί κλίμα αξιοπιστίας, εξίσου κρίσιμη είναι η συστηματική προώθηση δομικών μεταρρυθμίσεων, κυρίως αυτών που θα αναπροσδιορίσουν τη σχέση δημόσιου τομέα και ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Η ιδιαίτερη κρίσιμότητα αυτού του ζητήματος πρέπει να γίνει κατανοητή όχι μόνο από το πολιτικό σύστημα αλλά και από τους εταίρους και πιστωτές.

Γιατί δυσλειτουργεί η Δικαιοσύνη;

Ριζοσπαστικές παρεμβάσεις, όπως το άνοιγμα της Δικαιοσύνης στην κοινωνία, όπου οι Δικαστές θα μπορούν να μεταπηδούν στη Δημόσια Διοίκηση ή ακόμα και στην ελεύθερη αγορά για να μεταφέρουν την εμπειρία τους, εισαγωγή της μηχανογράφησης, κίνητρα για ενθάρρυνση της διαμεσολάβησης και πολλά άλλα θα συμβάλουν στην έγκαιρη και με ποιότητα επίλυση των διαφορών, σε ένα σύστημα όπου το πρόβλημα δεν είναι η έλλειψη δικαστών.

Την Πέμπτη 16 Απριλίου 2013 πραγματοποιήθηκε η 8η κατά σειρά συζήτηση στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών με θέμα, «Γιατί δυσλειτουργεί η δικαιοσύνη;», του κύκλου υπό τον γενικό τίτλο: «Ελλάδα: Μεταρρυθμίσεις, Ρήξεις, Τομές». Την εκδήλωση διοργάνωσαν η Κίνηση Πολιτών, η Διεθνής Διαφάνεια-Ελλάς, το IOBE, το ΕΛΙΑΜΕΠ και η Kantar, σε συνεργασία με το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, στο πλαίσιο του προγράμματος Megaron Plus.

Στη συζήτηση συμμετείχαν οι: **Παναγιώτης Πικραμμένος**,

Πρόεδρος ΣτΕ ε.τ., πρ. Πρωθυπουργός, **Βασίλειος Σκουρής**, Πρόεδρος του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, **Θεόδωρος Φορτσάκης**, Πρόεδρος Νομικής Σχολής Αθηνών και **Χριστόφορος Δ. Αργυρόπουλος**, Δικηγόρος, Πρόεδρος Ένωσης Ελλήνων Ποινικολόγων. Τη συζήτηση συντόνισε ο **Νίκος Φραγκάκης**, Δικηγόρος, Πρόεδρος ΕΚΕΜΕ και Αντιπρόεδρος της Κίνησης Πολιτών.

Ο **κ. Πικραμμένος** σημείωσε ότι το πρόβλημα της δυσλειτουργίας της Δικαιοσύνης στη χώρα μας αντιμετωπίζεται μεμονωμένα, τη στιγμή που η καλή ή κακή λειτουργία των άλλων ►►

δύο λειτουργιών - και ιδιαίτερα της εκτελεστικής - επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό και τη λειτουργία της Δικαιοσύνης. **Ο κ. Πικραμμένος τόνισε ότι χρειάζεται μία ριζική αλλαγή του συστήματος σε τρεις άξονες :** 1. Άνοιγμα της Δικαιοσύνης στην κοινωνία, όπου οι Δικαστές δεν θα είναι απομονωμένοι στο λειτούργημά τους αλλά θα μπορούν να μεταπηδούν στη Δημόσια Διοίκηση ή ακόμα και στην ελεύθερη αγορά για να μεταφέρουν την εμπειρία τους, ενώ αντίστροφα, θα μπορούν να θητεύουν στη Δικαι-

σος ενός προϋπολογισμού για τη Δικαιοσύνη από ένα ανεξάρτητο όργανο. Στο κλείσιμο της ομιλίας του ο κ. Πικραμμένος τόνισε ότι όλα τα παραπάνω θα πρέπει να προκύψουν μέσα από συνεννόηση και συνεργασία με τις άλλες δύο εξουσίες, με τη συνδρομή ενδεχομένως ενός θεσμικού οργάνου που θα μελετήσει και θα εισηγηθεί ένα νέο εθνικό σχεδιασμό για τις μέλλουσες και μείζονες αλλαγές στον χώρο της Δικαιοσύνης.

Ο κ. Σκουρής, έθεσε το ερώτημα αν είμαστε έτοιμοι να θέ-

οσύνη καθηγητές Πανεπιστημίου και διακεκριμένοι δικηγόροι, προκειμένου να εισφέρουν τις δικές τους γνώσεις. 2. Ενασχόληση της Δικαιοσύνης μόνο με τις σοβαρές υποθέσεις με την παράλληλη δημιουργία ειδικών δικαστηρίων για την επίλυση συγκεκριμένων διαφορών, ώστε να μπορεί να επιτευχθεί γρήγορη και αποτελεσματική επίλυση της διαφοράς και 3. Βελτίωση του επιπέδου των δικαστικών λειτουργιών, με αναβάθμιση της παρεχόμενης από την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών εκπαίδευση που πρέπει να είναι μεταπτυχιακού επιπέδου. Ο κ. Πικραμμένος αναφέρθηκε επίσης στην οικονομική ανεξαρτησία της Δικαιοσύνης και στην ανάγκη κατάρτισης και διαχείρι-

Ο κ. Πικραμμένος τόνισε ότι χρειάζεται μία ριζική αλλαγή του συστήματος σε τρεις άξονες :

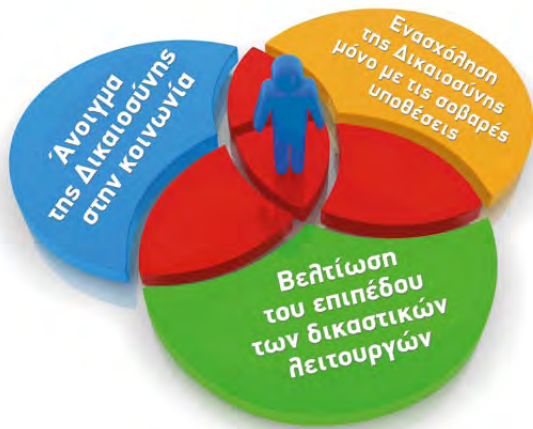
- 1. Άνοιγμα της Δικαιοσύνης στην κοινωνία**, όπου οι Δικαστές δεν θα είναι απομονωμένοι στο λειτούργημά τους αλλά θα μπορούν να μεταπηδούν στη Δημόσια Διοίκηση ή ακόμα και στην ελεύθερη αγορά για να μεταφέρουν την εμπειρία τους, ενώ αντίστροφα, θα μπορούν να θητεύουν στη Δικαιοσύνη καθηγητές Πανεπιστημίου και διακεκριμένοι δικηγόροι, προκειμένου να εισφέρουν τις δικές τους γνώσεις.
- 2. Ενασχόληση της Δικαιοσύνης μόνο με τις σοβαρές υποθέσεις** με την παράλληλη δημιουργία ειδικών δικαστηρίων για την επίλυση συγκεκριμένων διαφορών, ώστε να μπορεί να επιτευχθεί γρήγορη και αποτελεσματική επίλυση της διαφοράς και
- 3. Βελτίωση του επιπέδου των δικαστικών λειτουργιών**, με αναβάθμιση της παρεχόμενης από την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών εκπαίδευση που πρέπει να είναι μεταπτυχιακού επιπέδου.

σουμε υπό αμφισβήτηση καθιερωμένες δομές στον χώρο της Δικαιοσύνης, εντοπίζοντας την ανάλυσή του σε δύο ζητήματα: Τις εγγυήσεις της προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας των δικαστών και την αναθεώρηση του συστήματος δικαστικού ελέγχου της συνταγματικότητας των νόμων. Η ανάθεση για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα δικαστικών καθηκόντων σε άλλες κατηγορίες νομικών και η ευχέρεια άσκησης διοικητικών καθηκόντων από δικαστικούς λειτουργούς θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν στην αντιμετώπιση των δυσλειτουργιών της δικαιοσύνης. Επιπρόσθετα, η ίδρυση ενός Συνταγματικού Δικαστηρίου με μη ισόβια μέλη και αποστολή την άσκηση του ελέγχου της συνταγματικότητας των τυπικών νόμων θα συμβάλει στον αποτελεσματικό έλεγχο της συνταγματικότητας, χωρίς να αλλοιώσει και να αποδυναμώσει το ισχύον καθεστώς ελέγχου.

Στην εισήγησή του, ο κ. **Φορτσάκης** εξέτασε την ταχύτητα και την ποιότητα κατά την απονομή της Δικαιοσύνης, παραθέτοντας παραδείγματα από την ελληνική πραγματικότητα και παρουσί-

ασε μια σειρά από άμεσα εφαρμόσιμα μέτρα για τη βελτίωση της σημερινής κατάστασης στον χώρο της Δικαιοσύνης, τα οποία αφορούν στη λειτουργία (π.χ. εισαγωγή μηχανογράφησης και ηλεκτρονικών διαδικασιών) και στη χωροταξική ανακατανομή των Δικαστηρίων με συνένωση ή κατάργηση μικρών επαρχιακών Ειρηνοδικείων - Πρωτοδικείων, σε αλληλαγές στους Κώδικες Πολιτικής Δικονομίας (π.χ. άμεση επίδοση αγωγής, αποκλεισμός υποθέσεων λόγω ποσού, κατάργηση μικροδιαφορών, επίλυση μόνο με διαμεσολάβηση—διαιτησία) και Ποινικής Δικονομίας (π.χ. απαγόρευση δεύτερης αναβολής), σε αλληλαγές στη Διοικητική Δίκη (π.χ. θέσπιση σε ευρύτερη κλίμακα διαδικασιών εν συμβουλή), στην αφαίρεση ύλης από τα δικαστήρια (π.χ. κληρονομητήρια, πιστοποιητικά κ.α.), στην κωδικοποίηση διατάξεων και τη βελτίωση της νομοθετικής διαδικασίας, στην αύξηση του κόστους προσφυγής στη δικαιοσύνη, στην παροχή κινήτρων ενθάρρυνσης της διαμεσολάβησης, στην εντατικοποίηση της επιθεώρησης των δικαστών και στον έλεγχο απόδοσής τους και στη δραστηκή μείωση του αριθμού των δικαστών.

Ο κ. **Αργυρόπουλος**, πριν να επικεντρώσει την εισήγησή του στις εναλλακτικές μορφές απονομής δικαιοσύνης, αναφέρθηκε στην ανάγκη ύπαρξης ενός δικαιοδοτικού συστήματος που να εγγυάται τη δίκαιη και αποτελεσματική προστασία των δικαιω-

μάτων, σε εύλογο χρονικό διάστημα. Ωστόσο η ελληνική πραγματικότητα, που χαρακτηρίζεται από το εθνικό «σύμπτωμα» της χωρίς φειδωλ προσφυγής στις δικαστικές αρχές για κάθε είδους διαφορά, ουσιαστικά ακυρώνει το δικαίωμα αυτό. Η ριζική αντιμετώπιση του προβλήματος, όμως, απαιτεί ειλικρινή βούληση τόσο από την εξουσία όσο και από όλους τους ενδιαφερομένους καθώς και καλλιέργεια μιας άλλης παιδείας για τη διευθέτηση των δυσλειτουργιών της κοινωνικής συμβίωσης. Ο κ. Αργυρόπουλος, σημείωσε ότι το πρόβλημα της έγκαιρης απονομής δικαιοσύνης μπορεί να αντιμετωπισθεί με την ευρεία εφαρμογή υποκατάστατων μορφών εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών, όπως τη διαμεσολάβηση, την ποινική διαμεσολάβηση και άλλες μορφές. Η εκούσια ρύθμιση των διαφορών συμβάλει στην καλλιέργεια νοοτροπίας στους πολίτες για συμμόρφωση στον νόμο, χωρίς διακρίσεις και προϋποθέσεις, καθώς και στην ανάπτυξη πνεύματος αμοιβαιότητας και συνευθύνων, διασφαλίζοντας την ειρηνική κοινωνική συμβίωση.

Συνοψίζοντας τη συζήτηση, ο κ. **Φραγκάκης**, αφού σημείωσε ότι τα προβλήματα δυσλειτουργίας της Ελληνικής Δικαιοσύνης είναι διαχρονικά σε σημείο που να θεωρούνται ανεπίλυτα, διαπίστωσε ότι από τις θέσεις των εισηγητών αναδύεται σύγκληση απόψεων ως προς το ότι οι μέχρι σήμερα προσπάθειες θεραπείας ήταν αποσπασματικές, ενώ αυτό που χρειάζεται είναι η ριζική επανεξέταση της οργάνωσης και του τρόπου απονομής της Δικαιοσύνης, στη βάση προηγούμενης αναγκασίας συνεννόησης με τη νομοθετική και τη διοικητική λειτουργία για τον σχεδιασμό και την άμεση εφαρμογή ριζοσπαστικών μέτρων, όπως το άνοιγμα της Δικαιοσύνης στην κοινωνία, όπου οι Δικαστές θα μπορούν να μεταπηδούν στη Δημόσια Διοίκηση ή ακόμα και στην ελεύθερη αγορά για να μεταφέρουν την εμπειρία τους, ενώ αντίστροφα, θα μπορούν να θητεύουν στη Δικαιοσύνη καθηγητές Πανεπιστημίου και διακεκριμένοι δικηγόροι. Το ζητούμενο, σε κάθε περίπτωση, είναι η έγκαιρη, με ποιότητα επίλυση των διαφορών, η οποία δεν είναι ανάγκη να προέρχεται πάντα από το δικαστικό σύστημα όπως είναι σήμερα διαρθρωμένο, αφού αυτό ασφυκτιά από τον υπερβολικό αριθμό συσσωρευμένων υποθέσεων, ενώ γενική είναι η αντίληψη ότι, πάντως, δεν χρειάζονται περισσότεροι δικαστές. Πρέπει η επίλυση των διαφορών να αναζητηθεί και σε νέες μορφές αντιμετώπισής τους, κατά παράκαμψη της δικαστικής οδού, όπως με τη διαιτησία και τη διαμεσολάβηση. Πέρα, όμως, από τις αναγκασίες αλληλαγές στο σύστημα απονομής της Δικαιοσύνης, προέχει η (δια της παιδείας) καλλιέργεια στους πολίτες μιας διαφορετικής αντίληψης για την αναζήτηση λύσεων με διαπραγμάτευση και συμβιβαστική προσέγγιση μεταξύ των αντιδικούντων.

Οι παρουσιάσεις των ομιλητών είναι διαθέσιμες στις ιστοσελίδες:

www.kinisipoliton.gr, www.transparency.gr,
www.eliamep.gr, www.iobe.gr,
www.kantor-group.eu

Δημοσιονομική προσαρμογή και δίκαιη κατανομή των επιπτώσεων της

Κοινωνικές μεταβιβάσεις καλά στοχευμένες στη μείωση της φτώχειας, μεγαλύτερες δαπάνες για προγράμματα ενεργών πολιτικών απασχόλησης, επαγγελματικής κατάρτισης και κοινωνικής κατοικίας για τους φτωχούς και μείωση του συντελεστή ΦΠΑ για τα βασικά αγαθά, αυξάνουν τις πιθανότητες επιτυχίας ενός προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία καθώς οι συνέπειες της κρίσης στη φτώχεια σε όλη την Ευρώπη αλλά ιδιαίτερα στην Ελλάδα είναι καταλυτικές.

*Από τον Βασίλη Θ. Ράπανο,
Καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών
Μέλος του Δ.Σ. της Κίνησης Πολιτών*

Μετά την εκδήλωση της διεθνούς χρηματοοικονομικής κρίσης το 2007 και την εισαγωγή προγραμμάτων δημοσιονομικής προσαρμογής πολλές Ευρωπαϊκές χώρες μπήκαν σε περίοδο παρατεταμένης ύφεσης. Η Ελλάδα ιδιαίτερα βιώνει μια πρωτοφανή οικονομική κρίση. Αποτέλεσμα της κρίσης είναι η πιο βαθειά ύφεση που γνώρισε η χώρα μας σε ειρηνική περίοδο, η εκτόξευση της ανεργίας σε επίπεδα άνευ προηγουμένου και η δραστική μείωση εισοδημάτων και συντάξεων. Οι συνέπειες της κρίσης στη φτώχεια σε όλη την Ευρώπη αλλά ιδιαίτερα στην Ελλάδα είναι καταλυτικές. Είναι χαρακτηριστικό, για παράδειγμα, ότι το ποσοστό φτώχειας αυξήθηκε από το 2008 μέχρι το 2011 από 28,1% σε 31% στην Ελλάδα, από 23,7 σε 29,9% στην Ιρλανδία, και από 22,9% σε 29% στην Ισπανία. Είναι λοιπόν σαφές ότι τα προγράμματα δημοσιονομικής προσαρμογής θέτουν σοβαρές προκλήσεις στην κοινωνική συνοχή.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η κάθε δημοσιονομική προσαρμογή, ιδιαίτερα αν αυτή είναι μεγάλη, όπως στην Ελλάδα, θα γίνει με περικοπές δαπανών και αύξηση εσόδων. Το ερώτημα που έχει απασχολήσει πολλούς οικονομολόγους και πολιτικούς είναι ποιος είναι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος δημοσιονομικής προσαρμογής, με απλά λόγια αν θα πρέπει να στηρίζεται σε περικοπές δαπανών ή αύξηση φόρων, ή και στα δύο. Η πλειοψηφία των επιστημονικών εργασιών σε αυτό το θέμα έχει διαπιστώσει ότι η στρατηγική προσαρμογής που στηρίζεται στην περικοπή δαπανών μάλλον παρά στην αύξηση των εσόδων έχει μεγαλύτερες πιθανότητες επιτυχίας.

Πέρα όμως από τη δημοσιονομική προσαρμογή καθεαυτή, τίθεται και το ερώτημα κατά πόσο είναι δυνατό η προσαρμογή να είναι πιο δίκαιη. Ξεκινώντας από αυτό το θέμα της δίκαιης προσαρμογής, ο υπογράφων μαζί με τις συναδέλφους Γεωργία Καπιλιανού και Ιωάννα Μπαρδάκα διερωτηθήκαμε για το κατά πόσο, πέρα από την κοινωνική της διάσταση, η δίκαιη δηλαδή κατανομή των βαρών της προσαρμογής μπορεί να παίζει ρόλο και στην ίδια την επιτυχία των προγραμμάτων δημοσιονομικής προσαρμογής.

Είναι αλήθεια ότι αρκετές εργασίες έχουν εξετάσει την επίπτωση των μέτρων δημοσιονομικής προσαρμογής στις εισοδηματικές ανισότητες και τη φτώχεια. Το αντίστροφο όμως, το κατά πόσο δηλαδή οι διανεμητικές διαστάσεις των μέτρων επηρεάζουν τις πιθανότητες επιτυχίας της δημοσιονομικής προσαρμογής δεν έχει εξεταστεί, παρά την προφανή σημασία που έχει, αφού στις χώρες με προγράμματα δημοσιονομικής προσαρμογής η ανεργία όπως και η φτώχεια αυξάνονται σημαντικά.

νομικής προσαρμογής η ανεργία όπως και η φτώχεια αυξάνονται σημαντικά.

Στην εργασία αυτή πήραμε τα δεδομένα από 29 χώρες του ΟΟΣΑ για την περίοδο 1971-2009 και εξετάσαμε μια σειρά από προγράμματα δημοσιονομικής προσαρμογής που εφάρμοσαν οι χώρες αυτές την περίοδο αυτή. Χρησιμοποιήσαμε τα ίδια στατιστικά δεδομένα με εκείνα των άλλων εργασιών για να υπάρχει συγκρισιμότητα, αλλά προσθέσαμε και δεδομένα που αναφέρονται σε κοινωνικούς δείκτες που δημοσιεύει ο ΟΟΣΑ και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Με βάση την επεξεργασία των στοιχείων που κάναμε δείξαμε ότι οι πιθανότητες επιτυχίας ενός προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής αυξάνονται όταν οι κοινωνικές μεταβιβάσεις είναι καλά στοχευμένες στη μείωση της φτώχειας, όταν αυξάνονται οι δαπάνες για προγράμματα ενεργών πολιτικών απασχόλησης και επαγγελματικής κατάρτισης και οι δαπάνες για κοινωνική κατοικία για τους φτωχούς, αλλά και όταν μειώνεται ο συντελεστής του ΦΠΑ για τα βασικά αγαθά, όπως τρόφιμα.

Με απλά λόγια, η εργασία μας δείχνει ότι για να επιτύχει ένα πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής, αυτό δεν θα πρέπει να στηρίζεται αδιακρίτως μόνο σε περικοπές δαπανών ή και αύξηση εσόδων, αλλά να λαμβάνει υπόψη του ότι οι πολιτικές που κατευθύνονται για τη στήριξη των ανέργων και των χαμηλών εισοδηματικών στρωμάτων, πέρα από λόγους κοινωνικής συνοχής, συντελούν και στην επιτυχία του ίδιου του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής.

Μερικές σκέψεις

για την ελληνική εξωτερική πολιτική

Ατυχείς εκφάνσεις του εθνικού εγώ και η απώλεια της έννοιας του μέτρου, μας έχουν παίξει πολλές φορές σκληρά παιχνίδια. Πρέπει να γνωρίζουμε τις πραγματικές διαστάσεις των θεμάτων και τις ρεαλιστικές λύσεις που τους αντιστοιχούν. Ας το λάβουμε αυτό σοβαρά υπόψη, ώστε να μπορέσουμε να πάμε παραπέρα δυναμικά.

Από τον Πρέσβη Ι.Α. Ζέπο
Μέλος του Δ.Σ. της Κίνησης Πολιτών

Όπως όλοι γνωρίζουμε, η Ελλάδα βρίσκεται, γεωγραφικά, σε ένα σημαντικό σταυροδρόμι ευρωπαϊκών, πολιτικών, ιστορικών και πολιτισμικών παραμέτρων, που ακουμπά σε αυτό της Ανατολής και της απώτερης Ασίας. Ανέκαθεν, από την αρχαιότητα, το σταυροδρόμι αυτό αποτέλεσε εφαλτήριο για φωτισμένες νέες δυναμικές εξορμήσεις, αλλά και αρνητικό υπέδαφος για ατυχείς εκ-

φάνσεις του εθνικού εγώ. Όλοι πλέον σήμερα οφείλουμε να γνωρίζουμε τι είναι προς όφελος του έθνους και τι μπορεί να μας βγάλει από τη ρότα μας. Ένας από τους μεγαλύτερους διαχρονικά εχθρούς μας είναι η απώλεια της έννοιας του μέτρου. Τούτο, πολλές φορές στην ιστορία, μας έχει παίξει σκληρά παιχνίδια και πρέπει αυτό να το θυμόμαστε όταν παίρνουμε αποφάσεις εθνικής σημασίας.

Είμαστε ένας υπερήφανος λαός, αλλά πρέπει να κινού-

μαστε έξυπνα για να ξεπερνάμε τις εγγενείς αδυναμίες μας, όπου αυτές υπάρχουν, με φαντασία, γνώση και υπέρβαση όπου αυτή χωρεί.

Πιστεύω ότι σήμερα ακόμη ισχύει για μας η ρήση του «Ανήκομεν στη Δύση».

Πράγματι, θα ήταν αστείο, εμείς που γεννήσαμε τη συνολική ιστορική, πολιτισμική και φιλοσοφική έννοια της Δύσης να την απαρνούμασταν! Αυτή είναι η φυσική μας θέση και μέσα από αυτό το πρίσμα, οφείλουμε να σταθμίζουμε τη θέση μας στα διεθνή θέματα και να επιχειρούμε να τα επηρεάζουμε. Όμως είμαστε ένας λαός ανοικτός σε όλες τις τάσεις, που τις μελετούμε ελεύθερα και επιλέγουμε από αυτές ότι είναι συμβατό με τη φύση μας, τον πολιτισμό και την ιστορία μας. Γι' αυτό και συνεργαζόμαστε με όλες τις χώρες της γης, γιατί η Ελλάδα ανήκει σε εκείνους που πάλεψαν δυναμικά και δημιουργικά, παρά το μέγεθος της, ώστε να υπάρχει ελευθερία στη ζωή, αλλά και στο πολιτικό και κοινωνικό πεδίο.

Ευρώπη, Ασία, Αμερική, Αφρική και Ωκεανία είναι περιοχές στις οποίες προσβλέπουμε με φυσική και φιλική διάθεση, δεδομένου ότι οι συμπατριώτες μας τις γνώρισαν νωρίς και καταξιώθηκαν εκεί. Ιδιαίτερα όμως οι περιοχές γύρω μας, η Βαλκανική, η Βόρεια Αφρική και η Ανατολική Μεσόγειος, είναι χώροι ιδιαίτερου ενδιαφέροντος και προτεραιότητας για μας. Πρέπει να φροντίζουμε, να στηρίζουμε και να βοηθούμε τη φυσική μας γειτονιά. Και αυτή το περιμένει. Οι Έλληνες, απαλλαγμένοι του στίγματος της αποικιοκρατίας στη σύγχρονη εποχή, είναι ο φυσικός εταίρος των χωρών αυτών, αν το θελήσουν και εργασθούν σοβαρά για να το πετύχουν.

Ομοίως πρέπει να είμαστε σοβαροί και ενεργητικοί στους οργανισμούς που ανήκουμε, όπως τον ΟΗΕ, την ΕΕ, το ΝΑΤΟ και άλλους. Παντού,

σε όλους, η Ελλάδα πρέπει να κινείται με αποφασιστικότητα και σοφία και να αναπτύσσει πρωτοβουλίες. Χώρες όπως και η δική μας είναι αυτές που μπορούν να κάνουν τη διαφορά, να προβληματίσουν, να ανατρέψουν και να επαναδρομολογήσουν με τη δυναμική τους και πρέπει να είμαστε μια από αυτές.

Στα λεγόμενα εθνικά μας θέματα, τα ελληνοτουρκικά, το κυπριακό, το σκοπιανό θα πρέπει να τα χειριστούμε με σχέδιο, τόλημη αηλιά και σύνεση και με το νου μας πάντοτε στο εθνικό συμφέρον. Πρέπει να γνωρίζουμε όλοι τις πραγματικές διαστάσεις των θεμάτων και τις ρεαλιστικές λύσεις που τους αντιστοιχούν, πέρα από συνθήματα και σκοπιμότητες. Η στασιμότητα, σε ορισμένες περιπτώσεις, αποδεδειγμένα δεν μας έχει βοηθήσει διαχρονικά και μας έχει κρατήσει ομήρους της ακινησίας μας. Ας το λάβουμε αυτό υπόψη, ώστε να μπορέσουμε να πάμε παραπέρα δυναμικά και να επιτύχουμε αυτό στο οποίο προσβλέπουμε.

Με τις σκέψεις λοιπόν αυτές και αντιμετωπίζοντας με επιτυχία τις προκλήσεις που ανέφερα, επανατοποθετούμενοι με υπευθυνότητα στα πράγματα μπορούμε, πιστεύω, να συνεχίσουμε την πορεία μας προς ένα μέλλον με θετικές προοπτικές.

Εθελοντική δράση για την ανάπτυξη ενεργοποιημένων πολιτών

Στην «Κίνηση Πολιτών» προσπαθούμε να συμβάλουμε με εθελοντική εργασία σε διάφορες κοινωνικές ανάγκες και να προσφέρουμε την τεχνογνωσία των μελών μας, εργαζόμενοι με μεθοδικότητα και συστηματικότητα, για να ενδυναμώσουμε την κοινωνία πολιτών και να διαδώσουμε την αξία και τη χαρά του εθελοντισμού.

Καθώς το σχολείο αποτελεί τον μεταβατικό χώρο ανάπτυξης του εφήβου μεταξύ της οικογένειας και της κοινωνίας, η συμβολή των εκπαιδευτικών είναι σημαντική.

Η πρωτοβουλία μας έχει σκοπό να βοηθήσει το έργο των εκπαιδευτικών, με υποδείγματα επιτυχημένων επιστημόνων και επαγγελματιών και με την παρουσίαση εφαρμοσμένων προτάσεων που αναδεικνύουν την αξία της δημιουργικότητας, της

καινοτομίας, της ανάληψης ρίσκου, της ομαδικής εργασίας και της ευθύνης, ως κύριων μέσων επιτυχίας.

Η «Κίνηση Πολιτών για μια Ανοικτή Κοινωνία» πιστεύει ότι η ανάπτυξη της συνείδησης του «ενεργοποιημένου πολίτη» είναι απαραίτητη για την ηθική και την ποιοτική εξέλιξη του δημοσίου βίου, ειδικά σε μία εποχή μεγάλης κρίσης.

Σκοπός της εθελοντικής δράσης είναι η παρουσίαση σε μαθητές της τρίτης λυκείου δημοσίων σχολείων των δυνατοτήτων που έχουν έτσι ώστε να καθορίσουν το μέλλον τους, στηριζόμενοι σε πρότυπα ηθικής συμπεριφοράς, αυτενέργειας, ανάληψης πρωτοβουλίας, επίδειξης ευθύνης, ανάπτυξης δημιουργικότητας και καινοτομικού πνεύματος. γίνεται σχετική συζήτηση μαζί τους και παρουσίαση αντίστοιχων παραδειγμάτων.

Στόχος της δράσης αυτής είναι να δώσουμε στους νέους που

Η Κίνηση Πολιτών προσεγγίζει τους μαθητές της τρίτης λυκείου για να τους ανοίξει ένα παράθυρο στις δυνατότητές τους. Να τους δώσει - σε εποχή κρίσης - μία ελπίδα για το ευκαίο και το εφικτό με την αξιοποίηση των ικανοτήτων τους και να τους εμφυσήσει την αξία της αυτενέργειας, της ευθύνης, της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας.

αντιλαμβάνονται σήμερα ως εξαιρετικά δυσχερή τη μελλοντική θέση τους στην κοινωνία, μία ελπίδα για το ευκαίο και για το εφικτό, με την αξιοποίηση των ικανοτήτων τους.

Συγχρόνως θέλουμε να εμφυσήσουμε στους μαθητές του λυκείου την αξία της αυτενέργειας, της ευθύνης, της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας.

Θεωρούμε ότι αυτή είναι μία σημαντική κίνηση, ειδικά σε μια περίοδο που η γενικότερη κρίση δημιουργεί φόβους, αμφιβολίες και ανησυχίες στις νέες γενιές που θα κληθούν να αναλάβουν μελλοντικά την ευθύνη της χώρας αποτελώντας την ελπίδα για την αναστροφή της αρνητικής πορείας της.

Λαμβάνοντας υπόψη το υψηλό λειτουργήμα των εκπαιδευτικών, που προσπαθούν να εμφυσήσουν στους μαθητές γνώσεις, αρχές, μέθοδο σκέψης και να βοηθήσουν στη δημιουργία ανθρώπων με ισορροπημένη και ολοκληρωμένη προσωπικότητα, έτοιμων να ενταχθούν στην κοινωνία, αντιλαμβανόμαστε ότι

αυτή η εθελοντική δράση αποτελεί μία ελάχιστη προσπάθεια πρακτικής ενίσχυσης των προσπαθειών για τη στήριξη των νέων μας και των ελπίδων τους για το μέλλον.

Η μεθοδολογία των παρουσιάσεων περιλαμβάνει:

- ⊕ Ομιλία για την ενδυνάμωση του ηθικού των μαθητών έναντι της κρίσης, χρησιμοποιώντας τις ηθικές αρχές, την παιδεία, την ανάληψη πρωτοβουλίας, ευθύνης και διαχείρισης του κινδύνου και της δημιουργικότητας, ως παραγόντων ενεργητικής αντιμετώπισης των ευκαιριών στην επαγγελματική ζωή τους καθώς και την επισήμανση της αξίας της αποτυχίας ως διδακτικού παράγοντα, που δεν πρέπει να βαρύνει αρνητικά αληθινά όποιοι «επιχειρεί».

- ⊕ Παρουσίαση προτύπων στελεχών, επαγγελματιών, ομογενών επιστημόνων, επιχειρηματιών, που υπερέβησαν τις δυσκολίες της ζωής τους και δημιούργησαν, συνεισέφεραν, καθοδήγησαν, αποτελώντας γνωστά παραδείγματα της ελληνικής κοινωνίας, από την εποχή των ευεργετών-επιχειρηματιών του 1860 έως σήμερα.

- ⊕ Συζήτηση με τους μαθητές για τις ανησυχίες, τις φοβίες τους, τους επαγγελματικούς στόχους τους και τα μέσα που διαθέτουν για να τους εκπληρώσουν.

Η εθελοντική δράση ξεκίνησε το 2013 και έχουν ήδη συμμετάσχει 670 μαθητές της τρίτης λυκείου που έδειξαν ενδιαφέρον, διάθεση συμμετοχής και υπέβαλαν καίριες ερωτήσεις για τα θέματα που συζητήθηκαν. Το πρόγραμμα θα συνεχιστεί τον Οκτώβριο 2013 και θα ενισχυθεί με διαδικτυακή επικοινωνία με τους μαθητές, για να ανταλλάσσουν απόψεις για τη σταδιοδρομία τους, για τις αξίες που πρέπει να ακολουθήσουν, την αξία της ευθύνης και της επιχειρηματικότητας, την αξία της καινοτομίας.

Η πρωτοβουλία μας έχει σκοπό να βοηθήσει το έργο των εκπαιδευτικών, με υποδείγματα επιτυχημένων επιστημόνων και επαγγελματιών και με την παρουσίαση εφαρμοσμένων προτάσεων που αναδεικνύουν την αξία της δημιουργικότητας, της καινοτομίας, της αναλήψεως ρίσκου, της ομαδικής εργασίας και της ευθύνης, ως κύριων μέσων επιτυχίας

Για την Ασφάλεια στους δρόμους

Η Κίνηση Πολιτών, αναλογιζόμενη το βαρύ φόρο αίματος που πληρώνει κάθε χρόνο η Ελλάδα στους δρόμους, έχει υπογράψει από τον Μάιο του 2011 την Ευρωπαϊκή Χάρτα Οδικής Ασφάλειας.

Με την υπογραφή αυτή δεσμευόμαστε να συμβάλλουμε στην προσπάθεια μείωσης των θανατηφόρων ατυχημάτων στη χώρα μας, εκδίδοντας, μεταξύ άλλων, μηνιαία Οδικά Δελτία με τα οποία επιχειρούμε την ευαισθητοποίηση πεζών και οδηγών.

Στο πλαίσιο αυτό, έχουμε συντάξει τον πιο κάτω κατάλογο με τα απαραίτητα επιπρόσθετα εξαρτήματα που θα πρέπει να έχουμε στο αυτοκίνητό μας.

Το βασικό κριτήριο αγοράς «αξεσουάρ» για επιβατικά αυτοκίνητα πρέπει να είναι το κατά πόσο αυτά βελτιώνουν την ενεργητική και παθητική ασφάλειά μας. Δηλαδή πρέπει να συντελούν στη μείωση των ατυχημάτων και των συνεπειών τους.

Συνιστούμε:

- 1 Το σύστημα ηλεκτρονικής σταθεροποίησης – ESP. Οι ειδικοί υποστηρίζουν ότι δεν πρέπει να λείπει από κανένα αυτοκίνητο
- 2 Δύο προειδοποιητικά τρίγωνα ευρωπαϊκών προδιαγραφών. Ιδιαίτερη προσοχή στο βάρος τους, ώστε να μην παρασύρονται από τον αέρα. Στους επαρχιακούς δρόμους, τρίγωνα πρέπει να τοποθετούνται και στις δύο κατευθύνσεις.
- 3 Πυροσβεστήρας ξηράς σκόνης, 3 κιλών το λιγότερο, κατηγορίας ABC. Ο έλεγχός του πρέπει να γίνεται σε ετήσια βάση.
- 4 Σχοινί ρυμούλκησης ευρωπαϊκών προδιαγραφών. Η ρυμούλκηση επιτρέπεται μόνο μέχρι το επόμενο συνεργείο ή την επόμενη ασφαλή τοποθεσία για στάθμευση.
- 5 Καλώδια εκκίνησης για την περίπτωση που η μπαταρία αδειάσει. Η αγορά τους πρέπει να γίνεται από τον ηλεκτρολόγο και όχι από το εμπόριο, (του εμπορίου είναι πολύ λεπτά και δεν βοηθούν).
- 6 Δύο γιλέκα ασφαλείας, φυλαγμένα στον χώρο επιβατών και όχι στον χώρο αποσκευών.
- 7 Φακό, φυλαγμένο στον χώρο επιβατών και όχι στον χώρο αποσκευών. Προσοχή να μην ξεχνάμε τον έλεγχο των μπαταριών.
- 8 Ένα σετ λαμπτήρων για τα μπρος και πίσω φανάρια.
- 9 Ένα σταυρόκλειδο για μπουλόνια τροχών. Αυτό που υπάρχει από τον κατασκευαστή των αυτοκινήτων δεν διευκολύνει.
- 10 Μια κοινή κουβέρτα, ιδιαίτερα αν έχουμε παιδιά.
- 11 Φαρμακείο με τα εξής υλικά: πτυσσόμενο νάρθηκα καταγμάτων, συγκρατήρα γλώσσας (έναν για ενήλικες και έναν για παιδιά), ένα μαλακό ύφασμα διαστάσεων 1m x 1m, παραμάνες και ψαλίδι.

Νησίδες Ποιότητας 2013

Η Ελλάδα που θέλουμε

Την Παρασκευή, 14 Ιουνίου έληξε η προθεσμία υποβολής υποψηφιοτήτων για τον 7ο Πανελλήνιο Διαγωνισμό Εθελοντισμού των Νησίδων Ποιότητας 2013.

Από το 2001 που ξεκίνησε ο Διαγωνισμός έως το 2011 λάβαμε συνολικά 420 αιτήσεις και έχουμε βραβέψει τις 49 εξ αυτών.

Θεωρήσαμε ότι φέτος, μετά από 12 χρόνια διοργάνωσης του διαγωνισμού, οι ομάδες, θα μας ήταν ήδη λίγο ή πολύ γνωστές.

Διαψευστήκαμε και συγκινηθήκαμε από το πλήθος και την ποιότητα των αιτήσεων που λάβαμε.

Εκπληγήκαμε ευχάριστα όταν είδαμε εθελοντικές πρωτοβουλίες να λειτουργούν καινοτομικά και να έχουν ως στόχους, πέραν της αναγκαίας για την εποχή μας πρόνοιας, την αναμόρφωση νέων συνθηκών και αντιλήψεων στην Ελλάδα και τη δημιουργία κατάλληλων συνθηκών για την ανάκαμψη της χώρας μας.

Είναι **ελπιδοφόρο** το γεγονός ότι η Κοινωνία Πολιτών εξελίσσεται και ανταποκρίνεται στις συνθήκες της εποχής, αποδεικνύοντας ότι ο εθελοντισμός δεν είναι απλά μια ιδέα αλλά πράξη ουσιαστική που δεν χρειάζεται παρεμβάσεις πολιτικές για να λειτουργήσει αποτελεσματικά. Παραφράζοντας λοιπόν τη φράση που είχε διατυπώσει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Κároλoς Παπούλιoς σε Τελετή Βράβευσης ότι «Αυτή είναι η άλλη Ελλάδα», μπορούμε να πούμε για τις φετινές υποψήφιες Νησίδες ότι «Αυτή είναι η Ελλάδα που θα μας πάει μπροστά» ή «Αυτή είναι η Ελλάδα που θέλουμε».

ΚΙΝΗΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ
ΓΙΑ ΜΙΑ ΑΝΟΙΧΤΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ
ΕΥΦΡΟΝΙΟΥ 5-7, 11634 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ. 210 7220 063 FAX: 210 7220 475
E-MAIL: KINPOL@OTENET.GR | URL: HTTP://WWW.KINISIPOLITON.GR